

Dansk og Billedkunst, 1.-5. klasse
Omfang: 2-3 lektioner

Lav foldebøger om Uganda

Med foldebøger kan eleverne lave et fagligt og kreativt produkt, hvor de både kan udtrykke sig i ord og billeder, form og rum. De fordyber sig og laver et fysisk produkt, de er stolte af.

Prøv en fakta-foldebog, en quiz-foldebog eller en pop-op-foldebog.

Inspiration til læringsmål

- Eleverne ved hvordan man kan lave tematiserede og kreative foldebøger.

Inspiration til tegn på læring

- Eleverne kan lave en foldebog om et tema fra Uganda med tegninger, tekst og billeder.

Kompetencer og målpar

Kompetenceområder	Kompetencemål	Færdigheds- og vidensmål
Dansk efter 2. klasse		
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i nære og velkendte situationer	Fremstilling 1: Eleven kan udarbejde enkle tekster med billeder og skrift / Eleven har viden om sprogets opbygning i ord og sætninger og om sammenhæng mellem skrift og billede
Dansk efter 4. klasse		
Fremstilling	Eleven kan udtrykke sig i skrift, tale, lyd og billede i velkendte faglige situationer	Fremstilling 1: Eleven kan udtrykke sig kreativt og eksperimenterende / Eleven har viden om ordforråd og sproglige valgmuligheder
Billedkunst efter 3. klasse		
Billedfremstilling	Eleven kan udtrykke sig i plane, rumlige og digitale billeder	Skulptur og arkitektur 1: Eleven kan fremstille rumlige konstruktioner / Eleven har viden om materialer og sammenføjningsteknikker til at skabe rumlige konstruktioner

Introduktion til læreren

I dette opgaveark foreslås tre typer af foldebøger: En fakta-foldebog, en quiz-foldebog og en pop-op-foldebog. Når eleverne laver foldebøger om Uganda, arbejder de med at omdanne udvalgte fakta til et konkret og visuelt produkt. Og ved at kombinere fag som dansk og billedkunst med et tema som Uganda udvider eleverne samtidig deres viden om verden. De lærer om geografi, kultur og natur, samtidig med at de styrker deres sproglige færdigheder gennem læsning og skrivning.

Hent masser af inspiration i undervisningsmaterialet

Undervisningsmaterialet om Uganda rummer mange forskellige indgange og temaer, der kan bruges til indhold i foldebøgerne, som kan få eleverne til at fordybe sig, og som giver dem et produkt, de bliver stolte af. De tre foldebøger, vi foreslår her, er ret enkle, men du kan med valget af indhold nemt tilpasse sværhedsgraden, så både de store og små elever kan være med.

Næsten alle billeder fra årets bøger og fra alle sektioner på hjemmesiden ligger til download og print i Billedbanken i læreruniverset på u-landskalender.dk. Her ligger også udsnit af de tegninger, som er brugt til elevbogens tre fabler. Alle kan de bruges til foldebøgerne.

Slip også eleverne løs på hjemmesidens sektion 'Opdag Uganda' for at finde inspiration og ideer til foldebøgerne.

Opgave: Lav flotte foldebøger

Produktion af foldebøger er en sjov og engagerende opgave for eleverne, og der er masser af stof og temaer i årets undervisningsmateriale om Uganda at tage fat på.

Det skal I bruge:

- A4- eller A3-ark i papir eller tyndt karton (i hvid).
- Karton i forskellige farver til at klippe ud og dekorere med, fx farverne i Ugandas flag: gul, rød og sort.
- Skolesakse.
- Limstifter til at lime "løse sider" sammen med.
- Farveblyanter og tuscher.
- Evt. udprint af foldevejledningerne.
- Brug evt. også stofrester, bølgepap, klistermærker osv. til at dekorere med.

I to af de andre opgaveark til årets materiale kan du også finde billeder, som er små, nemme at printe og fine at bruge i foldebøgerne: I opgaveark 24 'Flotte spillekort med Ugandas dyr' finder du små billeder og fakta om 32 dyrearter, der lever i Uganda. Og i Opgaveark 4 'Genfortæl Biira og leoparden' finder du et ark med små billeder og tegninger fra årets fortælling i elevbogen.

Sådan gør I:

1. Start med at vise et eksempel på den foldebog, eleverne skal arbejde med. Så kan de se, hvordan bogen kommer til at se ud. Se foldevejledningerne.
2. Uddel papir eller karton til eleverne. Papir er bedst til fakta- og quiz-foldebøgerne. Karton er bedst til pop-op-foldebogen.
3. Lav evt. foldningen sammen i klassen.
4. Lad eleverne i de større klasser selv forsøge sig med at lave foldebogen efter foldevejledningen.

Arbejd med fakta-foldebogen:

1. Eleverne skal lave en foldebog med titlen: Min lille bog om Uganda/Ugandas dyr/Ugandas børn e.l.
2. Lad eleverne arbejde to og to.
3. De kan lave én eller flere foldebøger, hvis der er tid til det. De kan også parvis lave to identiske foldebøger, så de producerer en hver.
4. Grupperne vælger et tema, de vil fortælle om.
5. De vælger fire fakta om Uganda, som de synes er spændende eller tankevækkende.
6. De kan nu klistre billeder ind i bogen eller lave tegninger og tekst.
7. Titlen på bogen skriver de på forsiden og dekorerer den.
8. På bagsiden skal de skrive, hvem der har lavet foldebogen.
9. Lav evt. et hul med en hullemaskine i det ene hjørne af bøgerne. Så de kan hænges op i snore i klassen.

Arbejd med quiz-foldebogen:

1. Eleverne skal lave en quiz-foldebog med titlen: Hvad ved du om Uganda/Ugandas dyr/Ugandas børn e.l.
2. Lad eleverne vælge et emne, som de vil lave en lille quiz om. De skal lave fire spørgsmål, der svarer til antallet af indersider i foldebogen.
3. Flapperne i quizbogen giver dem mulighed for at skrive et spørgsmål på hver flap. Svaret ligger så under flappen, evt. med en tegning eller et billede.
4. Når quiz-foldebøgerne er færdige, kan de gå på omgang i klassen, så eleverne prøver hinandens quizzes.

Arbejd med pop-op-foldebogen:

1. Eleverne skal lave en pop-op-foldebog.
2. Hvis I har læst – eller er i gang med at læse – historien 'Biira og leoparden', kan opgaven handle om at lave en scene fra historien eller fra en af fablerne.
3. En anden mulighed er at vælge et tema fra Uganda og bygge en scene op over det: Landsbyen i bjergene, dyrene på savannen eller børneliv i Kampalas slum.

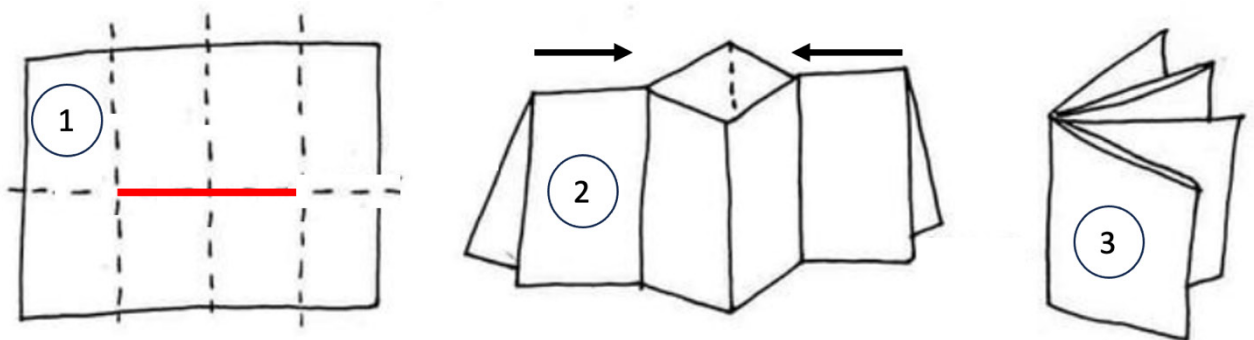
Tip:

Eleverne behøver ikke at 'google' sig frem til fakta, for de kan finde en masse fakta til foldebøgerne flere steder i materialet:

- I **elevbogen 'Biira og Leoparden'** er der mange små fakta om Uganda. Der løber et fakta-bånd i bunden af siderne, og der er tre temasider med fakta bag i bogen.
- På **hjemmesidens sektion 'Opdag Uganda'** er der billedserier og film. Der er også en infografik øverst på siden, der hedder Fakta om Uganda. Alle tegninger og billeder fra hele sektionen ligger også i lærernes Billedbank.

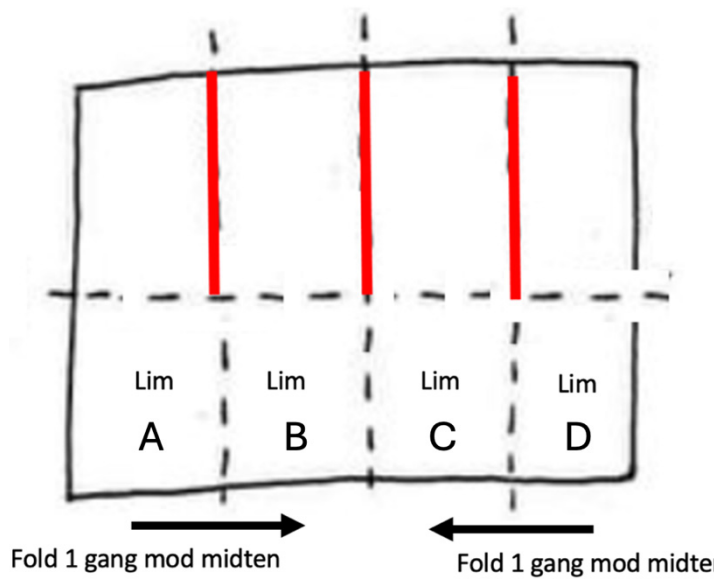
Foldevejledning til fakta-foldebog med forside, bagside og fire indersider

1. Fold et A4-ark som anvist, så du har otte felter. En gang på den lange led og to gange på den korte led.
2. Fold arket helt ud og klip efter den røde linje.
3. Fold arket en gang på den lange led. Pres enderne mod midten.
4. Fold bogen sammen. To af de "løse sider" limes sammen med en limstift.

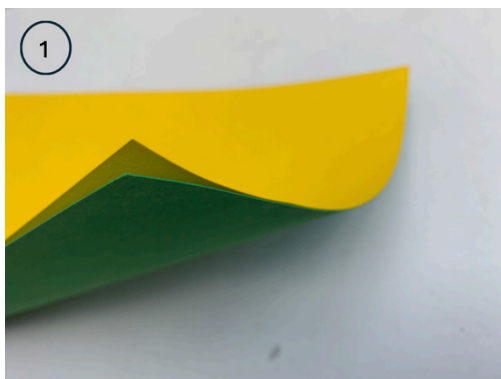

Foldevejledning til quiz-foldebog med forside, bagside og to indersider

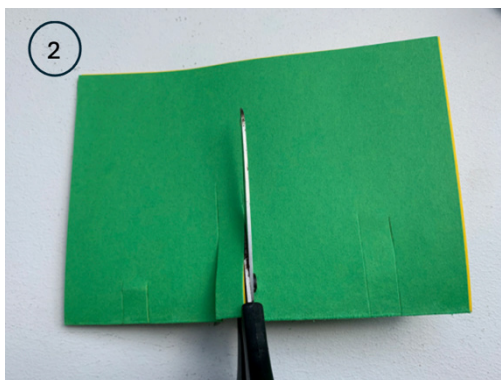
1. Fold et A4-ark som anvist, så du har otte felter. En gang på den lange led og to gange på den korte led.
2. Fold arket helt ud og klip efter de tre røde linjer.
3. Kom lim på de fire nederste felter.
4. Fold én gang ind mod midten fra begge sider.
5. Lim nu de nederste felter sammen ved at folde felt A ind mod midten, så det limes fast ovenpå felt B. Og på samme måde folde felt D ind over felt C.
6. Fold de to af flapperne ned over forsiden og de to andre flapper ned over bagsiden.
7. Fold til sidst bogen sammen på midten - du har nu en bog med en forside, en bagside og to indersider, der alle sammen har flapper på.

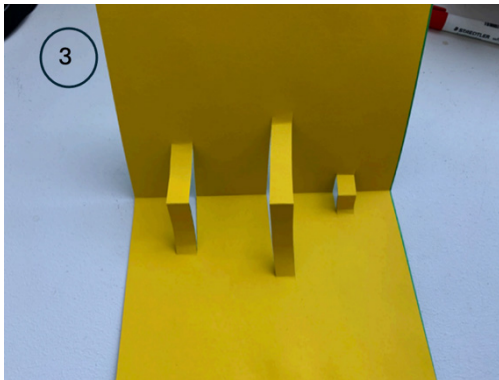
Foldevejledning til pop-op-foldebog

Lim to stykker karton sammen.

Fold på midten. I midterfolden klippes to lige lange klip med 1-2 cm afstand.

Klippet vendes ind i foldebogen. Der skabes frem spring, som eleverne kan lime udklippede dyr eller tegninger på. Der kan sagtens være mere end ét frem spring i pop-op-bogen.